13. november 2015

INFOLEHT

Põlva Ühisgümnaasium

Number 3 (87)

Direktor kiidab

- **Põlvamaa rahvastepalli võistlustel edukalt osalenud õpilasi:**

10. novembril toimusid maakonna rahvastepalli võistlused Mesikäpa Hallis. Meie kooli ülesandeks oli ka võistluste läbiviimine. Aitäh kõigile kohtunikele, kes suhtusid oma ülesannetesse suure kohusetundega. Kohtunikeks olid Herti Juhandi, Laura Nagel, Greete Käsi, Karolin Krikunov, Mariliis Vakk, Laura Noormets, Kairiin Märtson, Laura Koitsaar, Rutt Kahre, Selma Rein, Andry Aust, Janar Kopli, Sander Sarapuu, Jürgen Adamson, Morris Jallai, Kaarel Raidmets.
Võistlused kujunesid meie kooli võistkondadele edukaks. Põlva ÜG 5. kl poisid saavutasid I koha. Võistkonnas mängisid Karl Markus Kannel, Kevin Tühis, Randel Matthias Lepp, Kevin Pütt, Hendrik Kink, Karl Oliver Kurusk, Glen Künnerpä, Markus Leesalu.
Tüdrukute võistkond saavutas II koha. Võistkonnas mängisid Keiti Kurrik, Birgit Rammo, Katleen Schmeiman, Marie Helena Luude, Emily Vinne, Eliise Haabma, Merili Nagel, Liisa Lang.
Kõikide maakondade turniirid on ühtlasi Eesti Koolispordi Liidu rahvastepalli DUMLE sarja alagrupiturniirid. Seega võistlus meie parimatele ei ole veel lõppenud. Reedel, 27. novembril võistlevad Põlva ÜG kooli võistkonnad piirkonnafinaalis koos Võru, Valga, Tartu maakonna, Tartu linna parimatega.
Hoiame pöialt!
Kehalise kasvatuse õpetaja Ulvi Musting.

Tunnustati parimaid noorsootöövaldkonnas

Annika Ladva

Foto: Põlva Maavalitsuse FB lehelt

5. novembril toimunud Põlvamaa noortekonverentsil „Mis vaevab noorte südant?" tunnustati Põlvamaa noorsootöö valdkonna 2015. aasta parimaid.

- **Aasta noorsootöötaja koolis autasu pälvis Põlva Ühisgümnaasiumi huvijuht Annika Ladva**, kelle kõige suuremaks panuseks peetakse kooli õpilasesinduse oskuslikku ja toetavat juhendamist, mistõttu saab öelda, et Põlva ÜG õpilasesindus kujundab kooli õhkkonda, mainet ja patriotismi. „Annika on erakordselt suure südamega inimene, kes teeb oma tööd ülima põhjalikkusega ja kuigi tema jaoks on loomulikult oluline ka kvaliteetsete ja noortele korda minevate ürituste korraldamine, teeb teda eriliseks just see, millise personaalsuse ja hoolivusega ta noortesse suhtub", on Annika tööd tunnustatud.
- Aasta noortekeskuse töötaja on Värska Avatud Noortekeskuse juhataja Triinu Arund.
- Põlvamaa aasta huvikooli töötajaks on Riivo Jõgi.
- Aasta noorteühingu tiitli pälvis JJ-Street Tantsukool.
- Põlvamaa aasta osaluskogu aunimetuse pälvis Räpina Ühisgümnaasiumi õpilasesindus.
- Aasta sündmuseks noorsootöös on teadusklassi "Avastades avatuks" avamine Räpinas, mille eestvedajaks oli Kertriin Paabo MTÜ-st Vabaajaklubi Toushi.

PALJU ÕNNE!

Etluskonkursi “Tahan Sulle öelda” tulemused

7. novembril toimus Põlva Ühisgümnaasiumi aulas 15. ülevabariigiline etluskonkurss “Tahan Sulle öelda”. Ürituse korraldas Põlva Ühisgümnaasiumi raamatukogu koostöös kooli emakeeleõpetajatega.

Konkursist võttis osa 37 õpilast kolmes vanuseastmes. Osalejad (rekordarv!) oli Põlva-, Viljandi- ja Ida-Virumaalt ning Tartust.

Žüriisse kuulusid Ivika Hein (Tartu Miina Härma Gümnaasiumi õpetaja), Külli Ots (Põlva Kesk-raamatukogu pearaamatukoguhoidja), Ülle Sillamäe (Võrumaa Kutsehariduskeskuse kutseõpetaja), Indrek Sarapuu (luuleteatri Varius asutaja ja näitleja, ajalehe Koit ajakirjanik) ja Tiia Allas (Võru Instituudi projektijuht).

Etluskonkursi kauaaegne korraldaja Tiia Ojanurm pälvis Eesti Harrastusteatrite Liidu tänukirja konkursi algatamise ja korraldamise eest.

Konkursi vaheajal musitseerisid lõõtsamängijad Kristin Semm ja Mart Kirotar.

Žürii hinnangul tunnistati parimateks järgmised õpilased:

<u>nooremas vanuseastmes (4.-6. kl):</u>

I koht **Kaur Kenk**, Mammaste Lasteaed ja Kool, juhendaja Maarja - Liis Valle.

II koht **Rea Nukk**, Krootuse Põhikool, juhendaja Aime Sabre.

III koht **Heidi Kalaver**, Viljandi Kesklinna Kool, juhendaja Külliki Asu.

Eripreemia omaloomingulise luuletuse “Maailm täis armastust” eest **Lisette Vildak**, Kohtla-Järve Järve Gümnaasium, juhendaja Ülla Toomjärv.

Keeletunnetuse eripreemia **Adelina Šumenkova**, Kohtla-Järve Järve Gümnaasium, juhendaja Ülla Toomjärv.

Eripreemia murdeluule esituse eest **Andrus Sild**, Mikitamäe Kool, juhendajad Eevi Jüriöö ja Mari Järg.

Mitmeplaanilise esituse eripreemia **Sirelin Petersell**, Põlva Ühisgümnaasium, juhendaja Imbi Vent.

<u>keskmises vanuseastmes (7.-9. kl):</u>

I-II koht **Katarina Merily Reimand**, Viljandi Kesklinna Kool, juhendaja Alli Lunter.

I-II koht **Jessike Koort**, Põlva Ühisgümnaasium, juhendaja Viive Rätsep.

III koht **Liis Teppe**, Kohtla-Järve Järve Gümnaasium, juhendaja Ilme Hallik.

Eripreemia dramaturgia interpretatsioon eest **Janne Rääk**, Tartu Mart Reiniku Kool, juhendaja Riina Krünvald.

Anne Ojaste

Kristin Semm ja Mart Kirotar

vanemas vanuseastmes (10.-12. kl):

I koht **Kerttu Teppe**, Kohtla - Järve Järve Gümnaasium, juhendaja Ilme Hallik.

II koht **Triinu Teppe**, Kohtla - Järve Järve Gümnaasium, juhendaja Ilme Hallik.

III koht **Patrick Laansalu**, Põlva Ühisgümnaasium, juhendaja Maia Punak.

Eripreemia klassika läbitunnetatud esituse eest **Tuuli Maarja Põldma**, Tartu Waldorfgümnaasium, juhendaja Eve Kokkota.

Publiku lemmiku preemia pälvis **Kaur Kenk.**

Põlva Ühisgümnaasiumi raamatukogu eripreemia pälvis **Heidi Kalaver**.

Patrick Laansalu

Konkurss oli Põlvamaa õpilastele baaskonkursiks õpilasetlejate riigikonkursile. Põlvamaad esindavad riigikonkursil Kaur Kenk, Jessike Koort ja Patrick Laansalu.

Suur tänu kõigile õpilastele, nende juhendajatele ja žüriile!

Etluskonkurssi toetasid Eesti Kultuurkapitali Põlvamaa ekspertgrupp, Põlvamaa Omavalitsuste Liit, Eesti Harrastusteatrite Liit ja Põlva Ühisgümnaasium.

Anne Ojaste
Põlva ÜG raamatukogu juhataja

7.-9. klasside arvestuses I-II koha saavutanud **Jessike Koorti** omaloominuline töö, juhendaja Viive Rätsep.

Kas sa tead seda tunnet
kui kõik on nii hästi,
nii hästi, et sa ei taha seda tunnet,
seda tunnet, et kõik on nii hästi.

Sa ei tea mida teha,
või mida tunda
kui pole halba
tahad seda muuta.

Sa mõtled end kurvaks,
palju kindlam tunne
kui keegi küsib
vaiki, jäta tõene mulje.

Sa unustad end ära,
olukord on tõsine
sigareti sära
tundub see on viimane.

Siis sulle meenub
kuidas jõudsid siia
põhjust ju polnud,
kuid tagasi ei saa minna.

Liigud vaid edasi,
see tee saab otsa.
Su ees seisab mägi
tahad ronida selle otsa.

See on raske,
kuid saad hakkama,
siis üle pika aja
hakkab kurbus lakkama.

Su näol seisab naeratus,
selja taga kogemus.
Sa ei kahetse midagi
kõik oli vajalik.

Kas tead seda tunnet?
Ilmselt mitte.
Ega teelt minagi

Jessike Koort

10.b klassi õppekäik Vällämäele ja Hinni kanjonisse

22. septembril oli planeeritud 10.b klassi esimene õppekäik. Esimeseks sihtkohaks oli meil Vällamägi. Teekonnal saatsid meid meie toredad õpetajad Krista Untera ja Urve Lehestik. Meie matkajuhiks oli Keskkonnaameti keskkonnahariduse osakonna juhataja Maris Kivistik.

Ilm oli justkui tellitud, parajalt soe ja mõnus matkamiseks. Kõigil oli ilusa ilma üle hea meel, kuna olime valmistunud vihmaseks ilmaks. Kohale jõudes ootas meid juba ka meie matkajuht, kellel oli meile kohe alguses varuks hulk küsimusi. Seejärel saime töölehed, kaardi ja kompassi, mis olid meile abiks matkarajal.

Olles juba veidi kõndinud, tegime lõkkeplatsil peatuse, kus uuriti meie teadmisi Eestimaa kõige-kõige looduslike objektide kohta ning õige vastuse korral oli auhinnaks helkur, mis kulub peagi ära, mõeldes lähenevale pimedamale ajale. Oma matkarajal kohtasime neid kõige-kõige kohti samuti, näiteks pakseima turbakihiga soo (17 m), mis asub Vällamäe veerul.

Maris rääkis meile ka Vällamäe nime saamisloost – Vällamägi tähendab võru murdekeeles „Väljamägi“. Väli oli vanade eestlaste jaoks lage maa, kus vaheldusid põllud, niidud, karjamaad. Ehk viitab nimetus sellele, et juba ammustel aegadel paistis see kõrge metsaga kuppel koos Suure Munamäega kaugele üle väljade?

Vällamäel kasvavat metsa peetakse siinkandis kõige eakamateks (keskmiselt 120 aastat) ja kõige põlisemaks metsamaaks. Usuti, et siinsete metsade raiumine pidi tegijale häda tooma – kui nendest puudest maja ehitada, siis minevat see maja tuleroaks. Vällamäe kuused on kõrged ja jämedad.

Õpperada koosnes 13. punktist, millest kõige-kõige väsitavam oli kindlasti viies. Vällamäe kõrgus merepinnast on 304 m. Selleks, et jõuda mäe tippu, tuli meil üles ronida mööda mäe nõlva. Vällamägi on Eesti suurima suhtelise kõrgusega (84 m) looduslik „mägi“. Nõlva kalle oli 35-40 kraadi. Mäe jalamil mõõtsime pulssi, et võrrelda seda mäe tippu jõudes. Pulss oli kõvasti tõusnud. Tippu jõudes ohkasime kergendusega, et edasi läheb kergemaks, aga väsimus oli suurest

ronimisest juba peal.

Matkaraja lõpus üllatas meid kännu all olev herilasepesa. Pesa elanikud ei olnud meid nähes just eriti rõõmsad ja sellepärast otsustasid nad üheskoos segajad minema kihutada. See neil ka õnnestus, saime paljude valusate sutsude osaliseks. Sellest hoolimata pidasime vapralt vastu ja käisime matkaraja lõpuni. Jõudes oma bussini, moodustasime üheskoos ringi ja rääkisime, mida uut me teada saime. Vällamägi oli huvitav katsumus, sest suhtelise kõrguse poolest on Vällamägi Eestis kõige kõrgem.

Peale Vällamäge sõitsime Hinni kanjonisse. Mõned meist olid seal juba varasemalt käinud, aga taasavastamine rõõm oli ikkagi. Hinni kanjon on lõikunud Devoni ajastu liivakivisse. Kanjon on 15-20 m sügavune ja 300 meetriste järskude nõlvadega sälkorg. Ümberringi olevad ilusad liivakiviseinad olid vapustavad. Mõned mahalangenud puud, allikakoobas ja kitsenev rada olid väga omanäolised, mis kutsuvad alati tagasi.

Kokkuvõttes oli meie uue klassi esimene reis väga põnev ja täis seiklusi. Õppekäigul saime üksteist rohkem tundma õppida ja tunda rõõmu, et ei pea istuma ainult klassiruumis. Kindlasti saime me kõik hulganisti palju uusi, silmaringi laiendavaid teadmisi. Täname õpetajaid, kes meile sellel õppekäigul toeks olid. Suur tänu ka Keskkonna Investeeringute Keskusele, tänu kellele meie tore õppereis teoks sai. Loodame, et meil on veel ees palju uusi ja seiklusrikkaid õppekäike!

Pilleriin Koor ja Annabel Jaamaste
10.b klassi õpilased

11.b klassi loodusõppelaager Loode-Eestis

Kohe kooliaasta alguses sõitis Põlva Ühisgümnaasiumi 11.b klass kolmeks päevaks Loode-Eestisse, et õppida lähemalt tundma sealset loodust. Esimese peatuse tegimegi Eesti kõige loodepoolsemas tipus Põõsaspea neemel, mis jookseb läbi Soome lahe ja Läänemere piir. Samuti leidus seal maagilisi rändrahne-brechasid, mis tekkinud meteoriidi kukkumisest.

11.b Eesti kõige loodepoolsemas tipus

Lõunaks saabusime Silma Õpikotta, kus meid majutati väikestesse tubadesse. Meid võttis vastu ja juhendas Marko Valker, kellel oli igale meie esitatud küsimusele hea vastus kohe teada. Peale lõunasööki toimus 2 praktilist tööd. Esimene toimus Saunja lahe ääres. Kogusime vee selgrootuid, pärast määratlesime neid mikroskoobi abil. Teema kinnistamiseks näidati meile ka tuntud loodusmehe Urmas Tartese pildiprogrammi „Mutukaelu vees“. Teiseks praktiliseks tööks oli kalade uurimine, kus nende lahkamise käigus kordasime kalade sise- ja välisehitust. Õhtul tegime väikese matka Riimi linnutorni, kus imetlesime päikeseloojangut ja sealset rannaniitu. Saime teada, et seal sealseid rannaniite hakati hooldama 10 aastat tagasi. Rannaniitude peamised hooldajad on lihaveised, lehmad või lambad, keda kutsutakse ka bioniidukiteks. Mõned taimed neile ei kõlba, mistõttu peab rannaniite ka aeg-ajalt niitma. Kui rannaniidud jätta hooldamata, vallutaks pilliroog ala juba 5-10 aastaga. Rannaniit on ka mitmesuguste loomade elupaik. Näiteks kured ööbivad kõrge rohu sees või lausa madalas lahevees, kus pole karta rebaseid, lompides saavad ohutult kasvada kiilide vastsed, samuti elavad lompides kogred. Pärast väsitavat matkapäeva sai õhtuse teejoomise ajal imetleda kaunist merevaadet ja aias ringi kõndivaid šoti mägiveiseid, jäneseid ja kitsi. Mõned vapramad otsustasid ära proovida ka sügisese merevee.

Järgmisel päeval alustasime õppetundidega juba küllalt vara, sest vaadata oli palju. Kõigepealt tutvustas meie õpetaja Marko Valker Silma looduskaitseala rannaniitude väärtusi sissejuhatava loenguga. Edasi suundusime Riimi rannaniidule, kus toimus juba praktiline töö „Riimi rannaniidu taimestiku kaardistamine“. Selleks täitsime rühma peale töölehte. Liikusime mööda rannaniitu sirgjooneliselt metsapiirist kuni veepiirini ja uurisime prooviruutudes iga 30 sammu järel taimestiku liigirikkust, milline on pilliroo katvus ning andsime hinnangu 5 palli skaalas rannaniidu hooldamise kohta.

Riimi rannaniidu kaardistamine

Peale lõunat praktiline töö jätkus. Mõõtsime rannaniidul pilliroo kõrgust ja tihedust rannaniidu eri paikades, et saaksime määrata kui hästi on niitu hooldatud. Vaatasime, kui sügavale maa sisse saame puutoki suruda rannaniidu erinevates kohtades. Panime tulemused kirja ja võrdlesime neid klassikaaslaste saadud tulemustega. Kõige huvitavam oli mõõta pilliroo kõrgust päris lahe ääres, kuna sinna saamiseks pidime läbima tõelise džungli. Peale õhtusööki tegime oma paaristöödest väikese kokkuvõtte.

Pilliroo kõrgust mõõtmas

Laagri viimast päeva alustasime Silma Õpikojas, kus meile näidati filmi naftareostustest. Film keskendus peamiselt Läänemerele, kui maailma kõige tihedama liiklusega merele. Läänemeri on haavatav, kuna on vähesoolane ja jaheda veega. Samuti on tegemist kinnise veekoguga, mistõttu on veevahetus väike ja aeglane.

Suurim naftareostus Läänemeres toimus 2006 aasta jaanuaris. Kokku korjati umbes 10 tonni rasket kütteõli. Merre sattunud nafta kogust ei osatud hinnata, kuna osa naftasaadusest on raskem ja vajub veekogu põhja, osa sellest valgub veepinnal laiali. Õnnetuses sai hukka kümneid tuhandeid linde. Õnnetuse põhjustaja on siiani leidmata. Maailma üks suurimaid naftareostusi juhtus 2010. aasta aprillis Mehhiko lahes, kus merre valgus poole aasta jooksul kuni 5 miljonit barrelit naftat. Kõige rohkem juhtub naftareostusi Taani väinades.

Pärast filmi tegime ka ise katse. Valasime vette diislit, kasutatud ja kasutamata kütteõli ja toornaftat. Kõik vajusid lõpuks ka veeanuma põhja.

Edasi suundusime Salajõe maastikukaitsealale. Salajõgi on 10 km pikk, millest 0,5 km voolab maa all. Jõgi saab alguse turbarabast ning suubub Saunja lahte. Ta on ainulaadne, kuna tegemist on karstialal voolava jõega. Seepärast on sealne vesi väga setterikas. Karstilehtrid võivad olla kuni 3 meetrit sügavad. Edasi suundusime Noarootsi poolsaarele. Peatusime Kudani rannaniidul, mis asub mõnesaja aasta eest Noarootsit mandrist eraldanud Silmeni väina kohal.

Teine vägagi märkimisväärne ja põnev uudistamiskoht on ka Sutlepa meri, mis tegelikult pole meri, vaid hoopis järv. Järve kaldajoone pikkus on 12 462 m, valgala pindala on 18,8 km² ning veevahetus toimub 3 korda aastas. Sutlepa meri on soolatoiteline rannikujärv, mis eraldus merest 20. sajandi alguses. Sellest ajast on järve pindala maakerke tagajärjel vähenenud umbes poole võrra. Järv asub kunagise Silmeni väina sügavaimas kohas. Kaldalt oli näha väga palju pilliroogu, kuid kõige erilisemaks teeb Sutlepa mere see, et seal elab väga palju kiile, sealhulgas ka mitmeid ohustatud liike. Käisime ka Tahu Linnutornis. Linnuvaatlustornist avanes hea vaade Sutlepa merele ja rannaniidule, binoklitega saime vaadelda mitmeid erinevaid linnuliike. Sealne paik on eriline selle poolest, et sinna tullakse ümbrust uudistama ja linde vaatlema üle Euroopa Liidu. Meie eesmärk oli võrrelda erinevaid rannaniite ja analüüsida nende seisukorda, ilmet ja elustikku.

Edasi suundusime Hara lahele. Seal keskendusime peamiselt rannaniidu taimedele, kus need kasvavad vöönditena, kuid meie jaoks osutusid huvitavaks ka lahes elavad meriristid. Veekogu põhjas kasvab kaitsealune näkirohi. Täitsime töölehti ja uudistasime ümbruskonda.

Tahu linnutornis

Peale lõunasööki jätsime hüvasti meie retkejuhtidega ja tagasiteel Põlvasse külastasime Matsalu Rahvuspargi Penijõe keskust. Seal vaatasime filmi lindudest. Saime teada, et laidude peal rõngastatakse linde ja et igaüht laidudele ei lastagi. Eestis on registreeritud 340 linnuliiki. Lahe veetase on suvel madal, mõnelpool isegi 1 meeter. Rannaniidud on poollooduslikud ja nende veetaset saab reguleerida.

Hara lahe ääres

Tagasiside laagrist oli kõigipoolt positiivne. Oli tore kuulda, et me olime tublid õpilased. Omandasime palju uusi teadmisi ja nägime oma silmadega kui erinev on tegelikult Loode-Eesti loodus meile tuttavast Lõuna-Eestis omast. Tundsime ka seda, et peale kolme järjestikkust päeva koos, muutus klass ühtsemaks. Meile meeldis Loode-Eesti õppekäik ning kindlasti oleksime huvitatud jälle sellisele õppelaagrile minekust. 11.b tahab tänada Keskkonnainvesteeringute Keskust super õppelaagri eest.

Teele Ilves ja Riin Marii Sabre
11.b klassi õpilased

Kuus tilka verd ja väärt kogemus

Üldsuse arvab, et kui õpilastel on koolivaheaeg, siis ka õpetajad puhkavad ja naudivad vaba aega. Paraku see nii ei ole. Õpetaja koolivaheaeg on täis erinevaid koolitusi ja kursusi. Võõrkeeleõpetajad on ikka sügisvaheajal püüdnud leida võimaluse külastada mõnda Lõuna–Eesti kutsekooli. Eelnevatel aastatel on külastatud Tartu Kutsehariduskeskust ja Räpina Kõrgemat Aianduskooli. Seekord tutvuti Tartu Tervishoiu Kõrgkooliga. Eesmärk on ikka ühene: saada rohkem teavet erinevate koolide kohta, et infot edastada ka oma õpilastele ning samas kohtuda ümarlaual ka võõrkeeleõpetajatega ja kuulda nende nägemust võõrkeeleõppimisest ja eeldatavatest oskustest kutseõppeasutuses.

Päev algas põnevalt. Kõigepealt jaotati meid gruppidesse ning anti kooli meditsiinitudengite käsutusse. Esimene loeng ja praktikum oli verest. Saime üldise ülevaate neljanda kursuse tudengilt vere koostise ja ülesannete kohta meie kehas ning seejärel jaotati meid paaridesse ning tuli teineteiselt vereproov võtta ning määrata kaaslase veregrupp. Paraku leidus ainult üks paar julgeid, kes olid valmis teineteiselt kolm tilka verd võtma, ülejäänud otsustasid end anda spetsialisti kätte. Need, kes oma veregruppi varem teadsid veendusid, et katse tõestas seda ja need, kes ei teadnud, said enda kohta olulise fakti teada.

Edasi toimus gruppide vahetus ning järgmises ruumis sai igaüks individuaalset konsultatsiooni oma tervise parameetrite kohta. Mõõdeti pikkust ja vöö ümbermõõtu, kaaluti ning vaadati üle rasva sisaldus kehas, mõõdeti vererõhku ja võeti järgmised kolm tilka verd ning kontrolliti hemoglobiini, kolesterooli ning veresuhkru taset. Rõõm oli kuulda, et enamuse õpetajate tervise üldnäitajad olid korras.

Peale protseduure järgnes tutvumine majaga. Kuna hoone on uus, siis on see nii seest kui väljast vägagi kaasaegne. Õppimistingimused on selles koolis kooskõlas tänapäeva nõuetega ning annavad silmad ette nii mõnelegi haiglale, kus sellisel tasemel tehnika puudub või on vananenud. Tutvusime ka õppeotstarbeks sisseseatud palatitega, kus patsiendid on küll nukud, kuid vastava tehnika ja programmi abil pannakse nad käituma nagu lihast–luust patsiendid ning toimuvad erinevad simulatsioonid, kus tudengid peavad oskama vastavalt olukorrale abi osutada. Seega saavad meie tulevased meditsiiniõed koolis väga hea ettevalmistuse ning inimene võib kindel olla, et teda ravib professionaalse ettevalmistusega medõde. Meelde jäi ka fakt, et olulisel kohal on sotsiaalsete oskuste õpetamine, sest medõde peab oskama suhelda igasuguste patsientidega ja peab hakkama saama erinevate ootamatute olukordadega.

Lõpuks toimus ümarlaud ka kooli inglise keele õpetajaga, kes tegi lühikese ülevaate võõrkeele õpetamisest ja õppimisest erinevatel erialadel. Koolis on põhirõhk eralase võõrkeele õpetamisel ja üllatav oli teada saada, et olulisel kohal on vene keele oskus, sest põhimõte patsiendi ja medõe vahelises suhtluse on tõsiasi, et mitte patsient ei pea ennast arusaadavaks tegema, vaid arst ja õde peavad olema valmis andma professionaalset abi vastavalt patsiendi vajadustele ja keeleoskusele. Kuna Eestis elab siiski palju vene keelt kõnelevaid inimesi, siis ongi oluline osata abi anda peale eesti ja – inglise keele ka vene keeles. Nii, et need gümnasistid, kes kavatsevad õpinguid jätkata Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis peavad oskama võõrkeeli mitte keskpärasel, vaid väga heal tasemel ja see on ka oluline kriteerium kooli sisseastumisel.

Igal juhul oli päev väga hariv ja kasulik. Kes ütleb, et õpetaja koolivaheajal puhkab, see eksib. Õpetaja püüab oma vaimu erksa hoida, et olla oma õpilastest sammu võrra ees, aga selleks tuleb end pidavalt täiendada ja seda ka koolivaheajal!

Ülle Sarapik

inglise keele õpetaja

Põlva Ühisgümnaasiumi 65. aastapäevale pühendatud pallimängud

Vilistlaste kokkutuleku raames toimusid 17. oktoobril spordivõistlused jalgpallis ja käsipallis. Jalgpallis oli kavandatud praeguste ja endiste õpilaste vaheline võistlus.

Naiste jalgpalli tulemuseks jäi sõbralik viik, seisuga 1:1. Kooli võistkonnas mängisid Hanna Lattik, Reti Patrail, Kristin Kukli, Ave-Lii Laas, Grete Lõiv, Liisi Anete Mark, Grete Sikk, Karolin Krikunov. Vilistlaste võistkonnas mängisid: Kirta Talgre, Laura Unt, Mari Abel, Keit Musting, Kristel Kotkas, Annika Aust, Janika Usin.

Meeste jalgpalli tulemuseks oli 7:5, praeguste õpilaste kasuks. Võistkonnas mängisid Janar Kopli, Jürgen Adamson, Mathias Rebane, Christofer Viilop, Alfred Timmo, Hardi Põder, Morris Jallai, Elar Vanahunt. Vilistalsed olid esindatud kooseisus Jürgen Juks, Siim Puustusmaa, Oliver Jõgeva, Kaarel Hüps, Ragnar Käsk, Tarvin Kaldvee, Andre Kukk, Egon Kasuk, Peter Kaine. Mängu kohtunikud olid Indrek Käo ja Kaido Kukli.

Käsipallis toimusid võistlused vilistlaste vahel, kus võistkonna kooseisud loositi kohapeal. Naiste võistkondades mängisid Hanna Rein, Margit Lehiste, Triin Tilgre, Janeli Patrail, Eva-Maria Sepp, Edi Luuk-Luuken, Selma Rein, Kristi Peedomaa, Hanna Sepp, Age Utt, Helena Anijalg, Kristi Johanson, Birgit Saarnits, Keidi Kõiv.

Meeste mäng kulges väga tasavägiselt. Mäng lõppes seisuga 26:25 I võistkonna kasuks. I võistkonnas mängisid Tauri Treier, Toivo Lukkonen, Kaido Toonekurg, Hardi Kuimets, Alvar Tint, Siim Patrael, Mihkel Tamm, Sander Sõrmus, Henry Mandel. II võistkonnas mängisid Harri Oberg, Marten Musta, Rauno Jõgeva, Alar Põder, Dani Piho, Priit Jõks, Janno Kuus, Priit Poks, Tiit Neeme. Mänge vilistasid Romet Oone, Alvar Tint, Arvi Karpats, lauakohtunikud olid Selma Rein, Anhelika Lodeson, Merilyn Lill.

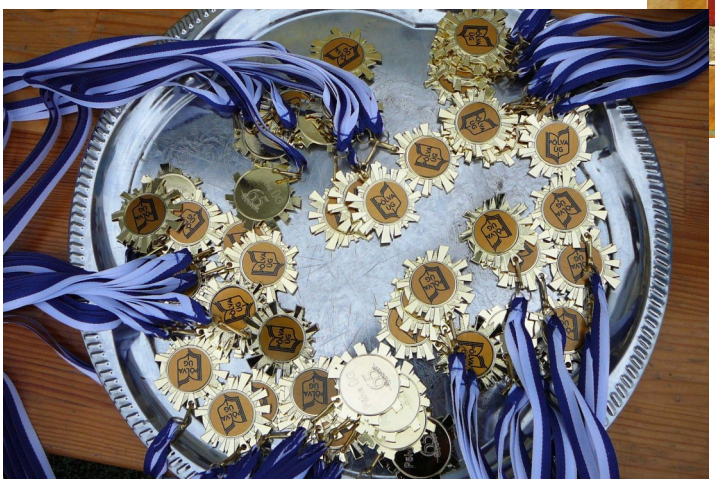

Elina Martin ja Ulvi Musting

kehalise kasvatuse õpetajad

GLOBE andmekogumiskampaania 11.-17. oktoobril 2015

Laura ja Rutt mõõtmas

Ülemaailmne koolide keskkonnauuringute programm GLOBE* korraldab igal aastal mõned korrad andmekogumiskampaaniaid, mille eesmärk on, et iga kool teeks ühe nädala vältel võimalikult palju erinevaid mõõtmisi (lisaks igapäevastele ilmavaatlustele ka muld, vesi ja maakate) ning hiljem oleks võimalik võrrelda erinevates piirkondades saadud tulemusi.

Meie kool on alates 2012. aastast liitunud GLOBE programmiga, aga sellel aastal osalesime esimest korda kampaanias, sest nüüd on olemas kõik vajalikud mõõteriistad ja kaks tublit mõõtjat. Laura Koitsaar 8.b-klassist ja Rutt Kahre 8.d-klassist on alati valmis kaasa lööma kõigis GLOBE ettevõtmistes. Suvelaagritest on nad saanud vajaliku ettevalmistuse, nad on kohusetundlikud ja nendele saab kindel olla. Kiitus kahele tublile tüdrukule!

Lisaks ilmavaatlus andmetele, lisasime ka Põlva järve vaatluse GLOBE andmebaasi. Pinna ja maakatteni sellel korral veel ei jõudnud. Selleks on vaja suuremat töörühma. Ilmavaatlustega on Laura ja Rutt jätkanud nüüd ka peale kampaania lõppu. Kuna vaatlusi tuleb teha keskpäeval, siis alati ei jõuta õigeaegselt 5-ndasse tundi ja see tekitab nendele probleeme. Oleme kokkuleppinud, et nad mõõdavad selle aasta lõpuni ja siis läheb järg üle 7. klassi õpilastele, kelle loodusõpetuse ainekava sisaldab ka mõõteriistade kasutamist ja mõõtmisi.

GLOBE programmi algatas 1994. aastal USA asepresident Al Gore. Keskuseks on USA Rahvuslik Ookeani ja Atmosfääri Assotsiatsioon. Programmi juhivad Ameerika Ühendriikide teadlased.

Andmete kogumine, keskkonnatingimuste mõõtmine, on GLOBE programmi keskmes, see aitab täita GLOBE-i visiooni – teha koostööd maailma üliõpilaste, õppejõudude, teadlaste ja kodanike vahel, et paremini mõista, säilitada ja parandada Maa keskkonda kohalikul, piirkondlikul ja globaalsel tasemel.

GLOBE programmist saad lugeda http://www.globe.gov/ ja kui tahad anda oma panust mõõtmistesse, siis võta ühendust allakirjutanuga.

GLOBE õpetaja Põlva ÜG-s Inga Tiivoja

* The Global Learning and Observations to Benefit the Environment

TORE juba tegutseb

Ongi käes see hetk, kus Põlva Ühisgümnaasiumis on TORE. Me oleme nüüd läbinud väga pingelise 9- päevase põhikoolituste seeria ja valmis TORE-pisikuid levitama üle kogu kooli. Tänaseks oleme teinud ära proovitunni, osalenud ühel konkursil ja edukalt läbinud esimese ametliku ringitunni.

TORE – Tugiõpilaste Oma Ring Eestis

* Tugiõpilasliikumise idee on Eestisse jõudnud Soomest. Eestis alustati 1996. aastal. Välja on töötatud oma metoodika tugiõpilaste ja juhendajate koolitamiseks, kujunemas on üle-eestiline võrgustik.

* TORE eesmärk on suurendada koolides enesega toimetulevate noorte hulka, kes muudavad koolikeskkonna sõbralikumaks ja sallivamaks.

* TORE ringis luuakse tingimused, kus areneb osalejate enesekindlus, suhtlemisjulgus ja positiivne mõtlemine.

* TORE ringis on igal mängul hindamatu õpetlik või näitlik väärtus. Eranditult kõiki mänge ja ülesandeid analüüsitakse.

Oleme lihtsalt TOREdad

Esiteks saame uhkustada sellega, et oleme Põlva maakonnas ainuke kool, kus on TORE. Teiseks oleme uhked selle üle, et esindasime oma kooli šefi koolitordi valmistamise võistlusel. Septembri lõpus päris viimasel koolitusel koos olles tuli mõte, et võiksime TOREkatena osaleda mõnel konkursil või võistlusel. Ja nagu tellitult kuulutas Selver välja koogitegemise võistluse. Pole kuulnudki? Aga meie osalesime ja olime oma tulemusega väga rahul. Maitses ka hästi

TORE = jagamine

Seni oleme veel nii-öelda peidus olnud, sest oma koolis tegutsema asumisele eelnes põhjalik ettevalmistustöö. TORE liikumine ei tähenda ainult kord nädalas ringis kohtumist, mängimist ja koolitustel õpitu endale jätmist. TORE ring saab ühel hetkel kohaks, kus areneda ja kasvada koos teistega, saada uusi sõpru ja tunda rõõmu ühistest ettevõtmistest. Nii otsisime meiegi läbi klassijuhatajatundide ja sõprade-tuttavate uusi liikmeid, et jagada kõike seda, mida meie oleme õppinud. Me kutsusime TORE ringiga liituma õpilasi 6.–9. klassini.

TORE näidistund

5. novembril toimus esimene kokkusaamine, kus tutvustasime TORE reegleid ja eesmärke. Esialgsest kohmetusest ja teineteise mittetundmisest saime üle nimemängudega. Mängisime ka „põlvepatsumängu“ ning proovisime TORE kohaselt oma mõtteid ja emotsioone jagada. Tund möödus lennates ja küsimusele peale „kes järgmine kord tuleb?“ tõstsid käe kõik 9 osalenut.

TORE esimene ametlik ringitund

12. novembril täpselt kell 15.00 oli kohal 10 TOREdalt ärevat inimest, mõne aja pärast liitus veel 2. Kuna võrreldes eelmise nädalaga oli lisandunud uusi huvilisi, siis tutvustasime veelkord TORE eesmärke. Loomulikult tuli uuesti meelde tuletada eelmisel neljapäeval juba selgeks saanud nimed ja meelde jätta uued. Nimemängud nõudsid parajalt tähelepanelikkust ja kaasamõtlemist. Samuti tuli igaühel ületada väikene ärevus ja tutvustada iseennast kaaslastele. TOREle kohaselt ikka mänguliselt ja lõbusalt. Aga kõige selle kõrval tegime ka tööd: kaardistasime oma raskused, ootused ja asjad, mida oskame kõige paremini ja saame jagada teistega. Kõik selle pakkisime suurde joonistatud kohvrisse ja see kohver jääb meiega, et vajadusel sealt midagi vajalikku välja võtta. Esimest ringitundi jäi lõpetama eriti lõbus autoportree joonistamine.

TORE ring pole tavaline ring

Eriline on TORE ring selle poolest, et ametlikult on tegemist koolitusega. See tähendab seda, et kõik ringitöös osalenud õpilased saavad lõpuks ka tunnistuse.

Kui sul tekkis nüüd tunne, et tahaks ka TOREkaks hakata, siis tea, et meie ringis on veel mõned vabad kohad. Otsi meid üles, küsi infot ja sinu elu muutub eriti TOREdaks!

Põlva ÜG TOREkad Monika Riba, Veronika Grigorjev, Anette Saar, Kristiin Kalle ja Elisabeth Koor